

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

7 червня 2007 року

№21 (2797)

Прийом – 2007 розпочато!

Відкрите засідання приймальної комісії НТУУ «КПІ», присвячене підведенню підсумків тестування слухачів університетської системи довузівської підготовки, відбулося 1 червня в залі засідань адміністративної ради під головуванням ректора університету академіка НАН України М.З.Згуровського.

Про результати атестаційних випробувань, проведених Центром тестування та моніторингу знань, присутніх поінформували директор Інституту доуніверситетської підготовки проф. В.В.Ясінський та заступник директора Центру проф. В.О.Капустян.

За поданням першого проректора Ю.І.Якименка для кожного з факультетів та інститутів було затверджено прохідні бали (див. табл.).

Випускники системи довузівської підготовки мають право брати участь у конкурсі на п'ять факультетів (інститутів) у порядку їх пріоритетності, що забезпечує гнучкість усієї системи прийому. Результати тестування розміщено на сайті університету. Там же є правила прийому на перший курс та інша необхідна абітурієнтам інформація.

Однією з особливостей цьогорічного прийому при вступних випробуваннях на перший курс є проведення тестування з іноземної мови. Як зазначив перший проректор Ю.І.Якименко, це перший такий досвід у НТУУ «КПІ», який у подальшому буде вдосконалюватись.

М.З.Згуровський висловив щире подяку за злагожену, чітку роботу всім причетним до першого етапу відбору абітурієнтів 2007 року.

Инф. «КПІ»

Факультети (інститути)	Прохідний бал атестаційних випробувань	
ІФФ	33 (усі пріоритети)	32 (1– 4-й пріоритети)
ММІ	33 (усі пріоритети)	32 (1– 2-й пріоритети)
ІХФ(м)	33 (усі пріоритети)	32 (1-й пріоритет)
ІХФ(х)	32 (усі пріоритети)	–
ХТФ(х)	32 (усі пріоритети)	–
ХТФ(к)	37 (усі пріоритети)	–
ТЕФ	35 (усі пріоритети)	–
ФЕА	33 (усі пріоритети)	–
ПБФ	35 (усі пріоритети)	34 (1– 4-й пріоритети)
ЗФ	33 (усі пріоритети)	32 (1-й пріоритет)
ФІОТ	42 (усі пріоритети)	–
ФІМ	42 (усі пріоритети)	–
РТФ	35 (усі пріоритети)	34 (1– 4-й пріоритети)
ФЕЛ	39 (усі пріоритети)	38 (1-й пріоритет)
ІЕЕ	35 (усі пріоритети)	34 (1-й пріоритет)
ВПІ(м)	56 (усі пріоритети)	–
ВПІ(т)	46 (усі пріоритети)	–
ФММ	57 (усі пріоритети)	–
ФАКС	38 (усі пріоритети)	37 (1– 3-й пріоритети)
ФТІ	41 (усі пріоритети)	–
ФМФ	36 (усі пріоритети)	35 (1– 2-й пріоритети)
ФС	44 (усі пріоритети)	–
ІПСА	43 (усі пріоритети)	–
ІТС	42 (усі пріоритети)	41 (1-й пріоритет)
ФБТ(х)	37 (усі пріоритети)	–
ФБТ(м)	48 (усі пріоритети)	–
ММІФ	37 (усі пріоритети)	–

Свято останнього дзвоника зазвичай асоціюється з урочистою лінійкою, усміхненими обличчями школярів, яскравими стрічками з написом «Випускник ... року» і легким сумом за тим, що ця весела пора закінчилася.

Цей хвилюючий момент переживає кожен, а магістри КПІ – двічі, адже саме для них пролунав останній дзвоник 31 травня 2007 року.

«Останній дзвоник для магістрів» цьогоріч вперше було проведено Студентською радою спільно з адміністрацією НТУУ

Останній дзвоник для магістрів

«КПІ» та Центром культури та мистецтв нашого університету. На сьогоднішній день цей захід є унікальним, бо не має аналогів серед усіх вищих навчальних закладів України. Святування розпочалося з урочистої ходи магістрів вулицею Політехнічною, після чого у супроводі військового духового оркестру вони з'явилися на площі Знань.

Почесне право підняти державний прапор України було надано магістру з ММІ Віктору Кириловичу.

Привітати випускників-магістрів прийшли М.З.Згуровський, радник Президента України О.О.Зінченко, представники адміністрації та студенти КПІ. Михайло Захарович привітав вивуатців свята із закінченням навчання та побажав їм щасливої дороги в їхньому цікавому й насиченому подіям житті, а Олександр Зінченко, приєднавшись до привітань ректора, висловив сподівання, що всі ці хлопці й дівчата – тепер уже фахівці своєї спеціальності – назавжди збережуть у своїх серцях дух Київської Політехніки.

Прозвучали теплі слова, краших магістрів НТУУ «КПІ» нагороджено пам'ятними подарунками й грамотами, і ось, нарешті – довгожданна мить, як і шість років тому – останній дзвоник.

Сподіваємось, в пам'яті і серцях цих магістрів-випускників назавжди залишаться цей день, незабутні студентські роки і дух Київської Політехніки. В добру путь!

Майя Заховайко

День Африки в НТУУ «КПІ»

Як відомо, 25 травня 1961 р. у столиці Ефіопії Аддис-Абебі представниками урядів 32 держав Африки було підписано Статут Організації Африканської Єдності. Цей день увійшов в історію і відзначається міжна-

родним співтовариством як День Африки. 25 травня 2007 р. у НТУУ «КПІ» було урочисто відзначено цей день. Керівники дипломатичних установ ряду африканських держав в Україні, а саме: Алжиру, Єгипту, Лівії, Марокко, Нігерії та Південно-Африканської Республіки та представники Міністерства закордонних справ України зустрілися з керівництвом, студентами й викла-

громадянин Нігерії Окечукву Огадінма Укадіке. Він розповів про сучасне життя африканських студентів у НТУУ «КПІ» та подякував керівництву нашого університету за постійну увагу і допомогу.

Гостей було ознайомлено з Державним політехнічним музеєм, галереєю видатних випускників КПІ та галереєю переможців міжнародних олімпіад.

Ю.М.Радченко

дачами НТУУ «КПІ». З вітальним словом до присутніх звернувся проректор з міжнародних зв'язків проф. С.І.Сидоренко. Він ознайомив присутніх з основними досягненнями нашого університету за останні роки, планами та програмами подальшого розвитку.

Від студентів виступив аспірант НТУУ «КПІ»

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Прийом – 2007

Останній дзвоник

День Африки в КПІ

2 Конференція з історії науки, техніки та освіти

В.С.Руденку – 80!

Мовна підготовка у ВІТІ

Варшавський книжковий ярмарок

3 Інтернет-технології для студентів і викладачів

Свято хорового співу

Увага, конкурс!

Конференція з історії науки, техніки та освіти

15 травня 2007 року відбулася V молодіжна науково-практична конференція «Історія науки, техніки та освіти». Ця конференція є традиційною та проводиться щорічно в конференц-залі Науково-технічної бібліотеки НТУУ «КПІ».

Організаторами конференції виступили кафедра загальної та теоретичної фізики НТУУ «КПІ» та відділ історії

що фахівці вбачають нові революційні зміни в її сучасному стані. Старший науковий співробітник відділу історії науки Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України А.С.Литвинко відзначила актуальність історії науки для формування світогляду науковця та розповіла про широкі можливості для молодих учених у проведенні історико-наукових досліджень у Центрі.

Доцент кафедри загальної та теоретичної фізики КПІ Л.П.Пономаренко, окреслюючи основні напрями роботи конференції, повідомила, що нею та студентами ФМФ М.Потьомкіним та К. Авраменко підготовлено до видання макет збірки «Матеріали I – V щорічних молодіжних науково-практичних конференцій «Історія розвитку науки, техніки та освіти» (НТУУ «КПІ», 2002 – 2007)», до якої увійшли найкращі доповіді учасників.

Питання, що обговорювалися на конференції, були присвячені висвітленню історії розвитку фундаментальних ідей та теорій природознавства, усвідомленню історичних аспектів розвитку фізико-математичних і технічних наук в Україні у світовому контексті, розкриттю ролі академічних інститутів України як осередків формування нових наукових напрямів, з'ясування особливостей розвитку технічної освіти, розкриттю феномену наукової школи та ролі особистості в науці.

На конференцію було представлено 30 доповідей, присвячених питанням фізики.

Жваве обговорення викликали повідомлення, присвячені розвитку та сучасному стану освітніх технологій. Під керівництвом доцентів кафедри загальної та теоретичної фізики Ю.Г. Терентьєвої та І.М.Репалова доповіді підготували студенти Шаурін Дмитро, (ФІОТ, гр. ІО – 53) «Комп'ютерне модульне тестування з фізики» та Коваленко Ігор, (РТФ, гр. РС – 61) «Програме забезпечення для тестування знань з фізики».

Проведення таких конференцій сприяє ознайомленню молоді з історією розвитку науки й техніки в Україні як складової світової культури та із сучасними науковими досягненнями, а це, в свою чергу, формує світогляд майбутнього фахівця в умовах входження України до світового науково-технічного простору.

Лілія Пономаренко

ВІТАЄМО! Володимиру Семеновичу Руденку – 80!

Своє 80-річчя із дня народження та 60-річчя трудової діяльності святкував 6 червня заслужений працівник вищої школи УРСР, лауреат Державної премії з науки і техніки УРСР, заслужений професор НТУУ «КПІ», доктор технічних наук Володимир Семенович Руденко.

Трудову діяльність Володимир Семенович розпочав у 1942 р. на військовому заводі м. Казані, навчався в технікумі, а з 1944 р. – Київському політехнічному інституті. З ним і пов'язав подальшу долю.

З 1949-го працює в КПІ: спочатку асистентом кафедри фізики, потім старшим викладачем і доцентом кафедри ТОЕ. В 1974 р. Володимир Семенович захистив докторську дисертацію, в 1976 р. затверджений у званні професора. В.С.Руденко був одним із засновників кафедри промислової електроніки, пропрацював там понад 40 років, очолюючи її з 1962 по 1995 рр. За успіхи в навчально-методичній та науковій роботі в 1977 р. проф. В.С.Руденку було присвоєно звання «Заслужений працівник вищої школи УРСР», а за підручник «Перетворювальна техніка» в 1982 р. удостоєно Державної премії з науки і техніки УРСР.

За 53 роки роботи в КПІ проф. В.С.Руденко успішно виконував педагогічну, науково-дослідну та громадську роботу. Він має 266 друкованих праць, з них 7 підручників, 4 навчальних посібників та 11 моно-

графій. Підготував 20 кандидатів та 4-х докторів наук. Має 32 авторські свідоцтва на винаходи. За перемоги в конкурсах на кращий підручник, навчальний посібник та монографію тричі удостоєний премії КПІ.

На кафедрі промислової електроніки, за керівництва В.С.Руденка, підготовлено понад 4 тис. інженерів

для народного господарства країни та понад 100 інженерів для зарубіжних країн.

В.С.Руденко неодноразово обирався членом Вчених рад інституту та факультету, спеціалізованих рад з питань присудження кандидатських і докторських ступенів, Київської обласної ради профспілок, депутатом райради Жовтневого району м. Києва тощо. Він також обирався заступником голови навчально-методичної ради з промислової електроніки Міносвіти СРСР, а в 1991 р. очолював науково-методичну підкомісію з промислової електроніки Міносвіти України.

В.С.Руденко – учасник Великої Вітчизняної війни, нагороджений орденом «Знак Пошани» та чотирма медалями.

Володимир Семенович підтримує теплі стосунки зі співробітниками кафедри, користується заслуженим авторитетом і повагою серед викладачів і студентів ФЕЛ.

Друзі та колеги щиро вітають Володимира Семеновича з ювілеєм і зичать йому здоров'я, бадьорості духу, оптимізму та гарного настрою.

Колектив ФЕЛ та кафедри промислової електроніки

Мовна підготовка у ВІТІ

Нині, коли Україна бере участь у багатонаціональних миротворчих операціях і спільних військових навчаннях, особливої уваги потребує вивчення іноземних мов військовослужбовцями. Мовна освіта покликана формувати особистість, здатну до життя в дусі взаєморозуміння, миру, злагоди між народами, етнічними, національними та релігійними групами, проведення миротворчих місій тощо. У 1998 р. було затверджено Концепцію навчання іноземних мов у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ). Його метою визначили практичне володіння іноземною мовою в обсязі, необхідному для ведення бесіди в ситуативному та професійному спілкуванні з метою одержання інформації.

Навчання іноземним мовам є складовою частиною загального завдання підготовки офіцерів Збройних сил України. Вивчення дисципліни «Іноземна мова» у ВВНЗ покликане забезпечити формування комунікативної компетенції, практичне оволодіння іноземною мовою в обсязі програми «Мінімально-необхідний рівень СМР-2» згідно з мовним стандартом НАТО – «СТАНАГ 6001».

Викладачами кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови (ТШПМ), які працюють у ВІТІ, була розроблена навчальна програма, яка базується на державних освітніх стандартах і враховує мовні стандарти НАТО. Вона розрахована на 486 на-

вчальних годин (324 – практичні заняття, 162 – самостійна робота). Стандартизовані мовленнєві рівні співвідносяться зі світовими загальновідомими рівнями або програмами мовних курсів. У результаті вивчення іноземної мови курсанти (студенти) повинні засвоїти «Мінімально-необхідний рівень СМР-2» за вимогами СТАНАГ-6001.

Іспит з дисципліни «Іноземна мова» на III курсі складається з комплексу кваліфікаційних контрольних робіт (тестових завдань) з говоріння, аудіювання, читання та письма для перевірки рівня практичного володіння студентами іноземною мовою в усній та письмовій формах в ситуаціях соціально-побутової, соціально-культурної та професійної сфери спілкування.

У складі предметно-методичної комісії кафедри ТШПМ працюють десять науково-педагогічних працівників. Вони володіють сучасними методиками викладання та контролю якості засвоєння навчального матеріалу. Усі викладачі беруть участь у методичних семінарах «Миротворча англійська», організованих Британською Радою. Викладачі К.М.Гавриленко, Н.І.Химай, О.С.Бецько, О.Т.Зарівна успішно використовують на заняттях отримані на семінарах методичні матеріали, які дають змогу курсантам опанувати мову на достатньому рівні та роблять заняття більш цікавими. Викладачі ПМК були співвиконавцями науково-

дослідницької роботи «Науково-методичні основи мовного тестування у Збройних силах України», замовником якої виступав Департамент військової освіти та науки Мінборони України. Результати науково-дослідницької роботи використовуються викладачами ПМК при розробці тестових завдань для проведення тестування з іноземної мови на III курсі та під час державного екзамену.

Наприкінці 2006 року у ВІТІ проводилась комплексна перевірка, під час якої було проведено тестування з англійської мови курсантів однієї навчальної групи. Результати тестування: «відмінно» – 3 особи, «добре» – 3, «незадовільно» – 1. Також було проведено тестування офіцерів. Групою було отримано 3 відмінних оцінки, 9 оцінок «добре», 9 – «задовільно». Загальна оцінка групи офіцерів з іноземної мови – «задовільно».

Тож підсумовуючи, наголосимо: вивчення іноземних мов має велике значення у формуванні сучасного висококваліфікованого військового фахівця, якому доводиться не лише спілкуватися зі своїми зарубіжними колегами, вивчати їх методи і прийоми роботи, обмінюватися досвідом і брати участь у спільних чи споріднених видах діяльності, а й зустрічатися з громадянами інших країн. І для цього в НТУУ «КПІ» створено відповідні умови.

С.А. Жицька, ст. викладач кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови

науки Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України.

У конференції брали участь студенти ФМФ, РТФ, ФЕЛ, ФІОТ НТУУ «КПІ», а також студенти фізичного факультету Київського університету ім. Т.Шевченка, аспіранти Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України та кафедри фізики Дніпропетровського національного університету.

З привітаннями та побажаннями плідної роботи учасникам конференції виступив декан ФМФ НТУУ «КПІ», академік НАН України В.Г.Бар'яхтар. Він наголосив на необхідності підвищення якості фізичної освіти в технічному університеті. Завідувач кафедри загальної та теоретичної фізики КПІ, академік НАН України В.М.Локтев підкреслив вирішальне значення фізики в сучасному суспільстві та зацентрував увагу на необхідності розширення співпраці між академічними установами й закладами освіти.

Директор Науково-технічної бібліотеки НТУУ «КПІ» В.Г.Дригайло розповів про сучасні можливості бібліотеки. Доктор фізико-математичних наук, провідний науковий співробітник Інституту фізики НАН України В.А.Шендеровський зосередив увагу учасників конференції на необхідності вивчення наукової спадщини українських учених та висвітлення їх внеску у світову науку. Він подарував бібліотеці історико-наукове видання «Нехай не гасне світ науки». Доктор фізико-математичних наук, професор кафедри загальної та теоретичної фізики НТУУ «КПІ» В.П.Олійник розкрив сучасні тенденції розвитку фізичної науки та підкреслив,

рентьєвої та І.М.Репалова доповіді підготували студенти Шаурін Дмитро, (ФІОТ, гр. ІО – 53) «Комп'ютерне модульне тестування з фізики» та Коваленко Ігор, (РТФ, гр. РС – 61) «Програме забезпечення для тестування знань з фізики».

Проведення таких конференцій сприяє ознайомленню молоді з історією розвитку науки й техніки в Україні як складової світової культури та із сучасними науковими досягненнями, а це, в свою чергу, формує світогляд майбутнього фахівця в умовах входження України до світового науково-технічного простору.

Лілія Пономаренко

ВАРШАВСЬКИЙ КНИЖКОВИЙ ЯРМАРОК

Нещодавно між Державним комітетом телебачення і радіомовлення України та НТУУ «КПІ» було укладено угоду про співпрацю. І першим кроком у реалізації цих домовленостей стала (на запрошення голови Держкомтелерадіо Едуарда Анатолійовича Прутника) участь Видавничо-поліграфічного інституту НТУУ «КПІ» у Варшавському 52-у міжнародному книжковому ярмарку, що відбувався 17–20 травня у Польщі.

Приємно, що Україна стала почесним гостем цьогогорічного ярмарку, тим більше, що 2007 рік оголошено Роком книги в Україні. Організатори ярмарку надали українській експозиції окрему залу, оформлену в національних кольорах. Відвідувачів зустрічали гостинні красуні в українському національному вбранні, постійно лунали українські народні та сучасні пісні, демонструвалися відеоролики про Україну – все це створювало теплу й доброзичливу атмосферу.

Для зустрічей та конференцій українській делегації було надано окрему кімнату, яку представники «Укрсувеніру» оформили як українську світлицю: оздобили вишиваними рушниками, килимами, скринями та іншими народними виробами. На науковій конференції «Кадровий ресурс

– основа книговидавничої галузі», яку організували ВПІ та ДАК «Укрвидавполіграфія», виступали викладачі нашого інституту.

Під час виставки відбувалися зустрічі, прес-конференції, презентації окремих видань та афтографесії сучасних українських письменників: Юрія Андруховича, Софії Андрухович, Сергія Жадана, Ірен Роздобудько, Лади Лузіної, Марії Ма-

тіос, Андрія Куркова, Юрка Покальчука, Тараса Прохаська, Галини Тарасюк та інших, котрі викликали неабиякий інтерес у представників ЗМІ та пересічних громадян.

Безумовно, польські організатори – виставкова фірма «ARS POLONA S. A.», – які приймали у Варшаві українську делегацію, створили всі умови, щоб представники Видавничо-поліграфічного інституту могли мак-

симально ефективно виконувати свої обов'язки та залишити позитивне враження про Україну. А таку гарно налагоджену роботу та цікаву програму з нашого боку забезпечила директор департаменту видавничої справи та поліграфії В.І.Бабалюк.

Продукція вітчизняних видавництва гідно конкурувала із продукцією білоруських, британських, німецьких, польських, російських, словенських та інших видавництв. За основними тематичними розділами було представлено продукцію 150 українських видавництв і видавничих організацій різних форм власності, які привезли 3000 найрізноманітніших видань 2005–2007 років: класичних та сучасних, вітчизняних та іноземних письменників, художню, навчальну та наукову, україномовну та іншомовну літературу, книги для дорослих і дітей, видання для туристів. Більшу частину наукових видань (а цей вид літератури користується неймовірною популярністю серед відвідувачів виставки) запропонував Видавничо-поліграфічний комплекс НТУУ «КПІ» – видавництво «Політехніка».

Асортимент та якість видань, представлених на українській експозиції, вражав закордонних відвідувачів. Вони із задоволенням залишали захоплені записи у книзі відгуків, радо

та з цікавістю брали зі стенду інформаційну продукцію, що надавала вичерпну інформацію щодо книговидання в Україні.

Важливість цієї події для розвитку видавничої галузі України та її міжнародних відносин якнайвиразніше підкреслили візити віце-пре'єрміністра України Дмитра Табачника, міністра культури та національної спадщини Польщі Казімежа Міхала Узядовського, Посла України в Польщі Олександра Моцика, голови Держкомтелерадіо Е.А.Прутника, його першого заступника – Е.А.Муратовського, голови ДАК «Укрвидавполіграфія» Т.В.Ткаченко.

Вдало представивши себе на міжнародному рівні, Україна відкрила нові обрії, шляхи розвитку та можливості для подальшої реалізації спільних видавничих проєктів. Знаковим є те, що першопрохідцями у цій справі стали представники саме Видавничо-поліграфічного інституту НТУУ «КПІ». Сподіватимемося, що така практика стане доброю традицією і принесе користь як видавничій галузі, так і всій Україні – духовно збагатить культуру країни-учасниць міжнародних книжкових ярмарків.

Юлія Кравчук, ВПІ, 3-й курс

Інтернет-технології для студентів і викладачів

На сайт НТУУ «КПІ» часто надходять запитання від користувачів стосовно використання інформаційних технологій у навчанні – «чи є електронні підручники з певних дисциплін», «чи можна ознайомитись з робочою програмою з дисципліни», «де розміщені навчальні матеріали та курси», «на яких факультетах є дистанційне навчання», «як отримати консультацію з питання...» та інші. Адаже ми живемо в інформаційному суспільстві або плануємо його побудувати в Україні, і не враховувати це при організації навчання вже неможливо. І не тільки запроваджуючи дистанційне навчання, а й використовуючи інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) в очній та заочній освіті.

Наприклад, забезпечення студентів навчальними матеріалами у паперовому вигляді, на жаль, сьогодні пов'язано із певними економічними проблемами. Щоб друкувати «навчальні матеріали» для кожного курсу із матеріалами

відправлення індивідуальної та загальної інформації, попереджень тощо. Крім цього, це практика чіткого формулювання питань і відповідей у письмовому вигляді, додаткова перевірка знання рідної мови. FTP сервери НТУУ «КПІ» відомі в Києві величезною колекцією корисної інформації. Не завжди вона призначена для навчання, але зручність і дешевизна FTP зв'язку має зацікавити всіх, хто потребує розповсюдження великих обсягів інформації. Форуми та телеконференції (дошки оголошень) дозволяють колективно обговорювати питання. Щоб створити власний форум з курсу (актуальної проблеми), достатньо звернутися на <http://f.ntu-kpi.kiev.ua/>, аналогічно для створення власної гілки в телеконференціях необхідно звернутися до адміністраторів news.ntu-kpi.kiev.ua. Використання асинхронних методів спілкування при роботі зі студентами має позитивні та негативні

аспекти власної системи доцільно використовувати вже відомі. І найлегший спосіб запровадити гібридизоване навчання (додати до очного та заочного навчання елементи дистанційного) – використати одну з відкритих систем, наприклад MOODLE. Серед переваг цієї розробки Dougiamas можна зазначити:

- система безкоштовна – розповсюджується за відкритою ліцензією;
- модульний принцип побудови системи;
- локалізація здійснена 40 мовами, в тому числі й українською;
- створювати та супроводжувати нові курси достатньо просто;
- є можливість офлайнного (форуми) та онлайнного (чати) спілкування;
- прийняті стандарти з розширення та програмування для MOODLE;
- працює потужна Інтернет-спільнота, яка підтримує цю систему.

Реалізація на PHP+ MySQL дозволяє проводити роботу з адаптації програмного продукту до конкретних вимог викладача, специфічних умов нашого навчального процесу та розширювати функції. Є активні користувачі не тільки у світі, а й у Києві. До речі, саме ініціативна група Києво-Могилянської академії локалізувала MOODLE.

У цій системі реалізовано досить ефективні засоби створення та доступу до різнотипної інформації. Достатньо продумана система санкціонованого доступу до інформації, виділено три категорії користувачів, що мають різні права: адміністратор, викладач, студент. Вона дає можливість супроводжувати дистанційне навчання для невеликих груп.

Зрозуміло, що для такого великого вузу, як НТУУ «КПІ» не може бути єдиного рішення – однієї загальної системи. Проте, необхідно вже сьогодні відпрацювати навички використання дистанційного навчання. Для створення та супроводження навчальних курсів, роботи зі студентами через ІКТ MOODLE надзвичайно підходить. Його можуть мати всі потужні факультети чи кафедри. Це б дозволило створити спільноту користувачів MOODLE для обміну інформацією про можливості та особливості MOODLE, правила програмування у MOODLE, обмін розробками із розширення функцій, перенесення та інтегрування декількох розробок у MOODLE та інше. Можна також користуватися загальноуніверситетськими ресурсами. Зараз 2 підрозділи надають викладачам можливість створювати свої навчальні курси: <http://moodle.ntu-kpi.kiev.ua> та <http://moodle.udc.ntu-kpi.kiev.ua>.

КПІ-Телеком встановив MOODLE в мережі НТУУ «КПІ» у 2004 році, і з 2005 року йде «Пілотний проект». Серед основних параметрів можна зазначити:

1. Початок робіт із MOODLE пов'язаний з нарядом ЮНЕСКО з дистанційного навчання в Україні та звітом по «DEU» (2003–2004pp.);
2. Пілотний проект КПІ-Телеком почав працювати після грудневої Адміністративної ради 2005 року (за вказівкою ректора КПІ-Телеком був зобов'язаний забезпечити викладачу С.Волошко, кафедра фізики металів, провести форум із магістрами, і це було зроблено за допомогою MOODLE);
3. На сьогодні встановлено понад 30 конспектів лекцій, лабораторних робіт, РГР та іншого;
4. Обслуговуються підрозділи: ІТС (встановили свій MOODLE), ФТІ, каф. САПР, ММСА ІПСА. Дослідження MOODLE, яке проведено зі студентами САПР ІПСА (понад 400 студент-дисциплін), при вивченні наступних дисциплін: «Основи інженерної

діяльності», «Комп'ютерна графіка», «Системи комп'ютерної графіки» та «Мультимедійні технології» показало, що це працездатна технологія і її вплив на якість навчання значною мірою залежить від підготовки відповідного навчального матеріалу, активності студентів.

На рисунках 1 та 2 надано копії екранів MOODLE «Пілотного проекту».

Навчальний матеріал може бути наданий у:

- HTML (відображення засобами браузера). Можна робити посилання чи встановлення в MOODLE;
- .doc (на робочому місці ліцензійний Word), .txt, .rtf;
- .pdf (на робочому місці Acrobat Reader);
- DjVu (на робочому місці відповідний плагін);
- Flash (на робочому місці плагін Flash);
- QuickTime (на робочому місці плагін QuickTime);
- .jpg, сканованій з носія.

Це дозволяє подати необхідний навчальний матеріал без додаткового опрацювання – не потрібно приводити до єдиного формату, можна скористатися вже існуючими файлами. Треба зауважити, що всі програмні продукти фірми Microsoft, Adobe вимагають ліцензії, плагіни DjVu, Flash та QuickTime – безкоштовні.

Доступ до навчальних матеріалів обмежують за рахунок використання авторизованого доступу та паролів (кодових слів), які встановлює викладач. Іноді цього буває достатньо. Студенти отримують доступ до навчальних матеріалів протягом визначеного часу, викладач – зручний інструмент роботи із документами.

За бажання можна скористатися й іншими інструментами системи:

- можливість установлення, редагування, зміни, корекції навчального матеріалу в будь-якому місці, де є вихід в Інтернет;
- проведення тестування для проміжного контролю знань;
- чітка синхронізація навчання, автоматичне виявлення невстигаючих студентів;
- off-line спілкування зі студентами за допомогою електронної пошти та списків розсилок. Можливість проводити форуми: один форум включається у кожний курс

MOODLE має досить прості засоби розробки та встановлення тестів. Ще додаткового і доволі значного часу вимагає супроводження курсу, а т'юрів у наших штатах поки що не передбачено.

Недоліки MOODLE, як і багатьох інших систем ДН

Загальні недоліки наступні:

1. MOODLE – це достатньо складний програмний продукт і при його широкому використанні необхідно створювати Консалтинговий центр (у Росії для MOODLE такі центри існують);
2. В MOODLE відсутні засоби інтеграції в початковий процес вузу. Не підтримується ланцюг: <спеціальність>=><навчальні плани>=><навчальні та робочі навчальні програми>....і до конспектів лекцій.

Виявлені недоліки в процесі проведення досліджень:

1. Відсутність засобів тестування, які можуть бути вставлені в навчальні Web-сторінки;
2. Значна корпоративна солідарність у студентів, є випадки шахрайства, і тому доцільно проводити скорочене тестування в присутності викладача;
3. Відсутність засобів проведення віддалених контрольних робіт.

Інструментарій та тести для вставлення на Web-сторінки

На JavaScript та Action Script розроблено тестувальні системи, які можна вставляти у Web-сторінки (крім тестування, ці модулі забезпечують самоконтроль).

Локальна тестувальна система

Після успішного тестування в MOODLE студенти складають скорочені тести в присутності викладача. Тестувальну систему розроблено на C++. У системі є засоби самоконтролю, які дозволяють студентам підготуватися до тестування. Тестувальну систему розробив студент гр.ДА-22 САПР ІПСА І.О.Костюк.

MOODLE в НТУУ «КПІ»
У НТУУ «КПІ» MOODLE встановлено:

- в УІТО за адресою: <http://moodle.udc.ntu-kpi.kiev.ua>;
- у КПІ-Телеком за адресою: <http://moodle.ntu-kpi.kiev.ua>;
- розміщено на сайті Інституту телекомунікаційних систем і можливий перехід з <http://moodle.ntu-kpi.kiev.ua>.

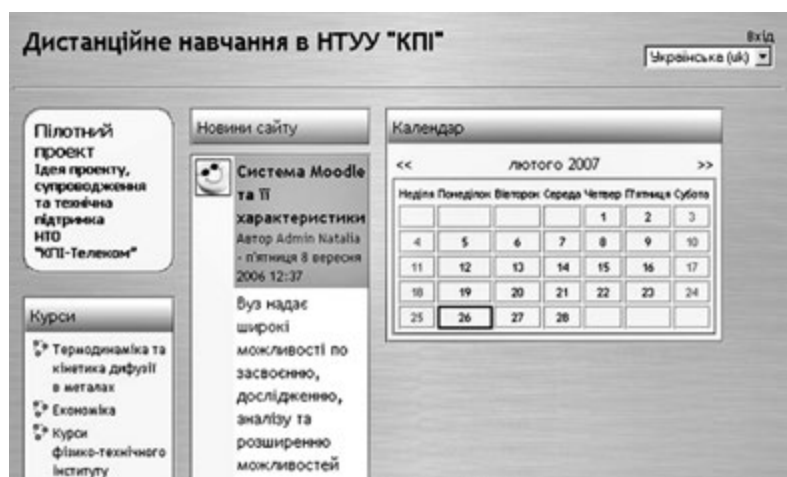

Рис.1. Загальний вигляд титульної сторінки

викладача та рідкісними літературними джерелами, необхідно мати відповідну поліграфічну базу та стати практично застосування авторського права. Альтернативою може бути поширення навчальних матеріалів в електронному вигляді. Це дозволить готуватися до лекції в зручному режимі, хоч і не в дуже зручній формі, якщо ви маєте упередження стосовно читання з екрану. Викладачу ця форма надає можливість оперативно за необхідності змінювати матеріал. Інший аспект застосування ІКТ – налагодження ефективної комунікації між викладачем і студентом. Жодні «пробки» в місті або епідемії грипу не заважають отримати завдання та здати самостійну роботу вчасно, пройти тести, отримати відповіді на питання, що виникли та інше.

Серед факторів, які дозволяють нам уже зараз запроваджувати ІКТ в навчання, можна назвати:

1. Значну комп'ютеризацію студентів і викладачів (особливо для ІТ-спеціальностей);
2. Наявність доступу в Інтернет (як у навчальних підрозділах, так і у значній кількості студентів);
3. Наявність електронних навчальних посібників у викладачів;
4. Поширену практику передачі студентам електронних навчальних посібників;
5. Широкий спектр інформаційно-комунікаційних послуг в мережі НТУУ «КПІ».

Студентам і викладачам нашого вузу пропонуються різноманітні Інтернет-сервіси, електронна пошта. Адаже писати листи на електронні скриньки викладачів і наукових керівників, замість телефонування – вже традиція вузів. Ніхто нікого не перериває, не відволікає від важливих справ, а переписка зберігається. Зручність використання електронної пошти полягає в тому, що це індивідуалізований зв'язок, і в системах дистанційного навчання його широко використовують для

рисів. Позитив – наявність документального підтвердження комунікації, легкість відслідковування активності участі в обговоренні. До негативу можна віднести великий потік повідомлень, в якому важко розібратися за високої активності студентів, а також невміння студентів висловлювати свою думку в текстовому повідомленні. Але навчитись цьому майбутній фахівець повинен, ще й вдосконалити знання мови та граматики.

На сайті НТУУ «КПІ» надано можливість виставляти інформаційні, навчальні та методичні матеріали підрозділам та викладачам університету. Викладення навчальних матеріалів у вигляді файлів (web-сторінок), мультимедійних курсів здійснюється також на сайтах кафедр і факультетів. Але особливо зручними для користувачів (як викладачів, так і студентів) є інструментальні системи створення навчальних курсів та супроводження дистанційного навчання. На даний момент існують декілька потужних готових рішень – платних (Blackboard Learning System (Blackboard), Lotus Learning Space (IBM, Lotus)) і розповсюджуваних за ліцензією GNU, тобто безоплатних (MOODLE та ILIAS). Технічний ВНЗ, на зразок нашого, має, звичайно, запропонувати власне рішення, яке б максимально відповідало специфіці підготовки фахівців в Україні. На кафедрі САПР ІПСА НТУУ «КПІ» виконано розробку подібної системи (система НЕОСАД, керівник розробки – доцент Г.Д.Кисельов), яка починається від паспорту спеціальності, продовжується навчальними та робочими навчальними програмами, далі йде методичний матеріал з дисципліни, а потім індивідуальне супроводження дистанційного навчання. Така організація системи – це фактично віртуальний університет. Впроваджується ця робота у ВМУРОЛ «Україна» <http://lnvmturok.kiev.ua/neoacad>. З іншої сторони, поки триває розробка і

Рис.2. Екран керування та редагування конспекту лекцій

(Новини), а також декілька тематичних форумів, які встановлює викладач.

Що ж гальмує запровадження інформаційно-комунікаційних засобів? По-перше, це викладачі, адже в більшості випадків запровадження гібридизованого навчання призведе до додаткового навантаження на першому етапі. Потрібна зміна структури навчального матеріалу (виділення модулів); систематизація електронних матеріалів або їх створення і встановлення в систему; розробка тестів та їх установа в навчальний матеріал, хоча

Йде активна розробка навчальних курсів Фізико-технічного інституту, і при їх широкому використанні в навчальному процесі буде розглядатися питання розміщення MOODLE на сайті ФТІ.

Міжнародні організації, що пов'язані з дистанційним навчанням:

- Європейська асоціація університетів дистанційного навчання;
- Європейська мережа дистанційного навчання;
- Міжнародна рада з дистанційного навчання.

О.П.Цурін, Н.О.Цуріна

Наприкінці квітня вже всьоме пройшла науково-технічна конференція студентів і аспірантів Видавничо-поліграфічного інституту НТУУ «КПІ» «Друкарство молоде». У ній взяли участь студенти, аспіранти, учні училищ, молоді науковці з України, Польщі, Росії та Білорусі.

Підготовка до першого форуму цієї конференції розпочалася у 2000 році, а власне конференція відбулася у квітні 2001 року. На той час ВПІ ще був факультетом. У 2003 р. «Друкарство молоде» набуло статусу міжнародної конференції і розширило кількість учасників з 40 у 2001 р. до 153 у 2007 р.

Цього року на конференції було представлено 160 доповідей студентів, магістрантів, аспірантів, молодих науковців поліграфічної галузі за секціями: «Технологія поліграфічного виробництва», «Устаткування»,

«Поліграфічні матеріали», «Економіка та організація видавничої справи», «Книгознавство», «Видавничі справи», «Історія друкарства» та «Дизайн, моделювання, оформлення видань та пакування».

«Друкарство молоде – 2007»

Директор Видавничо-поліграфічного інституту П.О. Киричок привітав учасників конференції – з УАД, ВПІ НТУУ «КПІ», Інституту вищої освіти Академії педагогічних наук України, Інституту журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, Інституту папірництва і поліграфії Лодзької політехніки (Польща), Інституту поліграфії Варшавської політехніки (Польща), Львівської національної бібліотеки ім. В. Стефаника НАН України, Національно-

го університету «Львівська політехніка», Омського державного технічного університету, Північно-західного інституту поліграфії Санкт-Петербурзького державного університету технології і дизайну, Харківського національного університету радіоелектроніки, Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького.

Під час конференції відбулося вручення грамот і дипломів учасникам конференції за кращі наукові розробки, відзначено переможців конкурсу наукових робіт за тематикою «Друкарство» та «Упаковка».

Науково-технічна конференція «Друкарство молоде» за своїм змістом і формою подання матеріалів стала своєрідним звітом перед широкою поліграфічною громадськістю про досягнення наукових шкіл, які засновано в навчальних закладах.

Майя Заховайко

Тетяна Архипівна Таран

Факультет прикладної математики з глибокою скорботою повідомляє, що 17 травня 2007 року після важкої тривалої хвороби пішла з життя Тетяна Архипівна Таран – відомий учений в галузі штучного інтелекту, доктор технічних наук, професор НТУУ «КПІ».

Народилася Тетяна Архипівна 4 грудня 1946 року в м. Олександрівськ Сахалінської області в сім'ї військовослужбовця. Незабаром сім'я переїхала в Севастополь. У 1964 році Тетяна Архипівна закінчила школу із золотою медаллю і вступила до Севастопольського приладобудівного інституту на спеціальність «Математичні рахунково-обчислювальні прилади і пристрої». У 1969 році одержала диплом з відзнакою і кваліфікацію інженера-математика.

Після закінчення інституту Тетяна Архипівна переїхала до Києва. Працювала в Інституті надтвердих матеріалів, в Інституті автоматики. З 1971 по 1973 рік вчилася в аспірантурі КПІ. Від того часу все її життя і робота пов'язані з Київським політехнічним інститутом, з кафедрою прикладної математики. Пройшовши шлях від асистента до професора, Тетяна Архипівна навчила не одне покоління студентів, вклавши душу в справу, якій служила.

Тетяна Архипівна – неперевершений методист, талановитий викладач. Їй властивий високий професіоналізм, глибока ерудиція, унікальна працездатність, різноманітність духовних інтересів.

Наукові інтереси Тетяни Архипівни лежали в галузі штучного інтелекту, представлення знань, формалізації міркувань, когнітивного моделювання, математичної психології, теорії рефлексивного управління, прийняття рішень в конфліктних ситуаціях. Регулярно виступала з доповідями на конференціях, зокрема в Росії, США, Німеччині і Болгарії, брала участь у роботі програмних комітетів міжнародних симпозіумів з рефлексивного управління.

Тетяна Архипівна була членом Російської Асоціації штучного інтелекту, Асоціації творців і користувачів інтелектуальних систем, Європейського координаційного комітету зі штучного інтелекту, Товариства конфліктологів України, членом редколегії журналів «Новини штучного інтелекту» і «Рефлексивні процеси і управління» (Москва, Росія).

Тетяна Архипівна була ініціатором, а потім беззмінним організатором і керівником щорічної міжнародної наукової конференції (до 2005 року – українсько-російський науковий семінар) «Інтелектуальний аналіз інформації», який проводиться на базі НТУУ «КПІ» з 2001 року.

Тетяна Архипівна була чудовою людиною і вченим. Завжди прагнула бути в авангарді науки. Останніми роками займалася розвитком і створенням нових моделей рефлексивного агента. Тетяна Архипівна стала одним з найбільш відомих фахівців у цій галузі. Її роботи лежатимуть в основі багатьох майбутніх досліджень.

Тетяна Архипівна має понад 100 друкованих праць, зокрема підручників, готувала кандидатів наук, консультувала докторів наук. За двома виданнями її підручника «Основи дискретної математики» вчилися декілька поколінь студентів. Вже будучи тяжко хворою, вона зуміла закінчити (спільно з Д.О.Зубовим) перший російськомовний підручник зі штучного інтелекту «Штучний інтелект: теорія і застосування».

Світла пам'ять про Тетяну Архипівну Таран – видатного вченого, педагога, колегу, принципового і відповідального працівника, чудову людину – назавжди залишиться в серцях її колег, учнів і друзів.

Чоловічий хор з Тарту

Щороку у травні Народна хорова капела КПІ звітує перед глядачами. Цього разу звітний концерт, який відбувся 23 травня у залі засідань Вченої ради, відрізнявся від виступів попередніх років. У ньому взяли

обробки народних пісень. Виступ гостей глядачі вітали дуже тепло. І не лише тому, що виконання, як кажуть, було на висоті. Саме слово «Тарту» викликало у багатьох приємні спогади. У вже далекому 1974 р. хорова капела КПІ брала

Сьогодні тут – Співоче Поле, і усмішки, й пісні, і жарти. І не забудуться ніколи свята пісенні, Таллінн, Тарту. Тут через відстані і роки співає молодість сама: «Реве та стогне Дніпр широкий і гордий гімн «Mu isamaa». Тут обнялися покоління. І в щирій хорівій фієсті лунає: «Слава Україні!» А відгуком: «Elagu Eesti!»

Потім під керівництвом хормейстера Юлії Аксент виступила Народна академічна хорова капела КПІ. На початку травня капела брала участь у Міжнародному фестивалі духовної музики, що відбувся у м. Белосток (Польща), де посіла перше місце. Глядачі теж належним чином оцінили майстерність студентів КПІ.

Завершив концертну програму виступ хору ветеранів хорової капели КПІ, яким керує випускник КПІ, заслужений артист Ук-

Свято хорового співу

участь ще два колективи – з естонського міста Тарту та хор ветеранів капели КПІ.

Дійство розпочалося звуками волинки, під яку вийшли естонські студенти – чоловічий хор Тартуського університету. Спочатку вони виконали студентський гімн «Gaudeamus igitur», який дружно підхопили слухачі із зали. Та й не дивно – адже переважна більшість із них – колишні студенти КПІ та учасники хорової капели.

Потім хор з Естонії виконував різноманітні твори, переважно

Хорова капела КПІ

участь у Святі пісні, що проходило в Тарту, і в залі було чимало учасників того незабутнього пісенного єднання. Ветеран хорової капели КПІ Сергій Цушко привітав гостей віршем:

раїни О.І.Жигун. Ветерани виконали ряд класичних хорових творів, які в різні роки виконувала хорова капела КПІ. На завершення прозвучав «Марш КПІ», його теж співав увесь зал. Півстоліття тому музику і слова цього маршу написав учасник хорової капели Володимир Дмитрович Чубинський. А сьогодні його звуки щогодини лунають з годинника над першим корпусом КПІ.

Загалом, вийшло чудове свято хорового співу, що поєднало і молоді, і ветеранів, і гостей з-за кордону.

У цьому році виповнюється 60 років з дня заснування хорової капели КПІ. Ветерани і молоді готуються гідно відзначити цю дату. Можна вважати, що концертом наприкінці травня святкування розпочалося.

В.Миколаєнко

Хор ветеранів

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантних посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент), старшого викладача (кандидат наук) по факультетах, кафедрах:

Факультет електроенергетехніки та автоматики

Кафедра автоматизації електромеханічних систем та електроприводу
доцентів - 1
ст. викладачів - 1

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра кібернетики хіміко-технологічних процесів
доцентів - 1

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.
Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімната 114.

ФОТОПОГЛЯД

Перший літній дощ

Фото В.Ігнатовича

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор
О.А.КІПІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «Атопол»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4
Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.